

Torsö 2011-07-15

Till
Samtliga ledamöter i
Kommunstyrelsen
och
Kommunfullmäktige
samt
Barn- och utbildningsnämnden
Mariestads kommun

Öppet brev om Torsö skola – Nu är det dags för Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige att ta sitt politiska ansvar!

Mariestads kommun är en fantastisk kommun. Vi som bor och verkar på Torsö har under årens lopp haft ett gott samarbete med politiker och tjänstemän i kommunen inom en mängd områden. I stora och små frågor har man kunnat få stöd, hjälp samt genomarbetade och kloka beslut från Mariestads kommuns olika verksamhetsområden. Ni politiker och tjänstemän som under årens lopp har varit ett stöd för oss ska ha ett stort tack för detta. Vårt goda samarbete kommer att fortsätta.

Men Barn- och utbildningsnämndens hantering av frågan om Torsö skola under den senaste tiden gör oss dock sorgsna och förbryllade. Varför kan vi inte känna igen Mariestads kommun, som vi i grunden har, eller i varje fall hade, förtroende för? Vad är det som gör att majoriteten i Barn- och utbildningsnämnden har lämnat all helhetssyn, eftertanke, förutsägbar planering och demokratiskt förankring av beslut? Såväl internt som externt?

Är det så enkelt som att Barn- och utbildningsnämnden har akut brist på pengar och en pressad arbetssituation? Och att det i en sådan situation tyvärr kan hända att man fattar förhastade beslut som man vid beslutstillfället inte förstår den fulla vidden av?

Vi hoppas att den senaste månades beslut och besked kring verksamheten vid Torsö skola är ett tillfälligt "klavertramp" i kommunens demokratiska arbete. Och för att använda ett belysande citat från CH Hermansson, som kanske även Vänsterpartiet håller med om (?), "*Någon jävla ordning ska det va' i ett parti!*" Och i en kommun också för den delen.

Betyget för Barn- och utbildningsnämndens majoritet i "*Ordning och uppförande*" kan inte bli annat än "*icke godkänt*" i frågan om agerandet beträffande Torsö skola.

En nedläggning ska kallas för en nedläggning

Barn- och utbildningsnämnden ger sitt beslut den 16 juni rubriken "Flyttning av elever från Torsö skola till Hasslerörs skola". Formuleringen är avsiktligt gjord för att man skall förledas tro att skolan inte läggs ner. I praktiken innebär dock hela beslutstexten en nedläggning av Torsö skola med upphörd skolverksamhet. Detta bekräftas tydligt av att när ordföranden i Barn- och utbildningsnämnden ställde proposition inför nämndens omröstning, så formulerade han det enligt följande "*Den som röstar ja röstar för en nedläggning av Torsö skola*".

I beslutet används också formuleringen ”*sammanslagning*” av verksamheten vid Torsö skola med den i Hasslerör, vilket än tydligare visar avsikten. Byggnaden finns förvisso kvar men ingen skolverksamhet!

Med andra ord framgår det klart och tydligt att Barn- och utbildningsnämnden har beslutat om en nedläggning av Torsö skola och inte endast en förflyttning av elever.

Rimlig beslutsordning

Barn- och utbildningsnämnden har inte vare sig demokratisk eller juridisk rätt enligt kommunallagen och kommunens beslutsordning att, genom en förhastad och bristfällig beredning ”klubba igenom” en nedläggning av Torsö skola på det sätt som man gjorde på Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 16 juni.

Den bristfälliga beredningen av ärendet belyses väl av att ansvarig rektor, omedelbart efter det att Barn- och utbildningsnämnden hade fattat sitt beslut, kommenterade det muntligen enligt följande:

”Jag trodde aldrig att Barn- och utbildningsnämnden verkligen skulle fatta ett beslut om nedläggning av Torsö skola. Inför nämnden redogjorde jag bara för det jag hade fått i uppdrag att utreda, nämligen om det är praktiskt möjligt att bussa eleverna till Hasslerörs skola samt vilken beräknad besparing som det innebär.”

Till och med berörda rektorer och tjänstemän är alltså överrumplade över Barn- och utbildningsnämndens beslut. Det framgår därmed tydligt att Barn- och utbildningsnämnden inte har gjort en tillräcklig beredning av ärendet, än mindre någon juridisk bedömning av om man har rätt att fatta ett beslut att förflytta samtliga elever, och samtidigt lägga ner Torsö skola. Barn- och utbildningsnämnden har inte rätt att fatta ett sådant beslut. Det ska i så fall fattas av Kommunfullmäktige.

På Barn- och Utbildningsnämndens sammanträde den 16 juni erkände dessutom ordföranden, men det erkännandet satt långt inne, att det var han, personligen i egenskap av ordförande, som hade gett grundskolechefen och ansvarig rektor i uppdrag att snabbutreda en nedläggning av Torsö skola.

Nedläggningen av skolan på Torsö får mycket stora negativa konsekvenser för en mängd andra verksamheter, intressenter och samhällsområden på Torsö, och även för andra delar av Mariestads kommun. Att det är Barn- och utbildningsnämnden som ansvarar för hur skolornas verksamhet bedrivs, ändrar inte det faktum att det endast är Kommunfullmäktige som kan fatta beslut om att flytta alla elever och lägga ner en hel skola.

Barn- och utbildningsnämndens beslut ter sig än mer förhastat och svårbegripligt mot följande bakgrund:

- Beslutet togs med ett ekonomiskt underlag som har visat sig vara bristfälligt. Kommunens beräknade besparing är nu nere i futtiga 90 000 kr
- Barn- och utbildningsnämnden/Mariestads kommun, har sedan tidigare träffat en väl förankrad överenskommelse, ett avtal, med elever, föräldrar och berörda föreningar på Torsö, om att en friskola, om den beviljas tillstånd från skolinspektionen, ska ges möjlighet att driva skolverksamheten vidare från hösten 2012. Denna överenskommelse har redan fått god och bred acceptans från ”alla” berörda. Hur kan Barn- och utbildningsnämndens

majoritet ens tänka sig frågå den överenskommelsen och besluta om panikartad förtida nedläggning 2011?

- Barn- och utbildningsnämnden arbetar redan med frågan om skollokaler i hela kommunen i den s.k. skollokalutredningen. Där ska givetvis Torsö skola, som ev. friskola från 2012, ingå som ett underlag. Skollokalutredningen kommer, enligt uppgift, att beredas av såväl Barn- och utbildningsnämnden som av andra nämnder och Kommunstyrelsen. Enligt Barn- och utbildningsnämnden ska även en bred dialog ske med berörda föräldraföreningar m.fl.

Skollokalutredningen kommer sedan att underställas Kommunfullmäktige för beslut. Det är så denna fråga bör beredas enligt kommunallagen. Det är därför fullständigt fel och obegripligt av Barn- och utbildningsnämnden att besluta om en förhastad nedläggning av Torsö skola på ett bristfälligt underlag och utan någon som helst dialog med dem som är berörda.

På ett möte med det s.k. "Föräldranätverket" för alla skolor i kommunen, bara 7 dagar före den 16 juni, så betonade ordföranden i Barn- och utbildningsnämnden hur viktigt det är med föräldrarnas delaktighet, förankring m.m. i processen. Och det rådde full enighet om detta bland övriga deltagande politiker från Barn- och utbildningsnämndens och Kommunstyrelsens majoritet. Uppenbarligen gäller inte dessa fagra ord i verkligheten. Det verkliga agerandet skapar inte något förtroende i skolfrågan.

Enligt uppgifter i Mariestads-Tidningen den 15 juli anser Lärarförbundet att Barn- och utbildningsnämndens beslutsprocess, inför beslutet den 16 juni, inte uppfyller kraven enligt MBL. Därför väntar tvisteförhandling och krav på skadestånd för Mariestads kommun. Detta stärker bilden av att beslutet är förhastat, illa berett och därför måste återkallas.

"Vem kan man lita på?" Kommunfullmäktige eller Barn- och utbildningsnämnden?

På sitt sammanträde den 20 juli 2011 (4 dagar! efter det att Barn- och utbildningsnämnden tog sitt beslut om Torsö skola) så beslutade Kommunfullmäktige att anta "*den tematiska fördjupningen till översiktsplanen för Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)*". Beslutet innebär bl.a. att bostäder ska kunna byggas i strandnära lägen, vilket av naturliga skäl i hög grad berör Torsö, där flera viktiga områden för landsbygdsutveckling pekas ut.

Mariestads kommun, och de tjänstemän som har arbetat med detta, ska ha stort beröm för det arbete, med tid och möda, som de har lagt ner för samråd och diskussion av förslagen som berör Torsö och andra delar av kommunen. Man har fått en mycket god förankring av det tematiska tillägget.

I det tematiska tillägget till översiktplanen nämns och påtalas, på ett flertal ställen att bevarad och stärkt samhällsservice, inkl. skolornas verksamhet, är bärande argument för föreslagna LIS-områden. Utveckling av skolornas verksamhet, som en viktig del av samhällsservicen är t.o.m. en oskiljbar grundförutsättning för beslutet om det tematiska tillägget med LIS-områden.

Tragiskt nog kan man nu konstatera att den interna förankringen hos Barn- och utbildningsnämndens majoritet av "*den tematiska fördjupningen till översiktsplanen för Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)*" verkar vara usel. Vad finns det annars för förklaring till deras agerande i frågan?

Men lyckligtvis förhåller det sig så att Kommunfullmäktiges beslut är överordnade Barn- och utbildningsnämndens beslut. Vem ska man annars lita på?

Enskilda nämnder har inte rätt att fatta beslut som frångår de beslut om översiktsplanen som Kommunfullmäktige har fattat. Och om/när det finns tveksamheter i hur Kommunfullmäktiges beslut ska tolkas så har berörda nämnder en skyldighet att lyfta frågan till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har även fattat beslut om att Mariestads kommun ska ingå i Biosfärområdet ”Vänerskärgården med Kinnekulle”. En av de viktigaste delarna i biosfärbetet är ett ”socialt långsiktigt hållbart samhälle” där skola och utbildning är centrala verksamheter. Även i ljuset av dessa åtaganden går Barn- och utbildningsnämndens beslut om hastig nedläggning av skolan på Torsö stick i stäv mot Kommunfullmäktiges beslut.

Frågan om verksamhetsbidrag

Torsö Bygdegårds- och Idrottsförening har tidigare lämnat ett erbjudande om verksamhetsbidrag till Barn- och utbildningsnämnden, Mariestads kommun, för att skolverksamheten ska drivas vidare under ett år. Det gjorde föreningen eftersom den anser att det är en mycket viktig framtidsfråga för Torsö och för Mariestads kommun.

Det viktigaste budskapet i skrivelsen till Barn- och utbildningsnämnden var dock att föreningen ville få tillstånd en konstruktiv och ärlig dialog och förhandling om hur frågan ska kunna lösas på ett klokt sätt. Vår förhandlingsdörr står fortfarande, och kommer alltid att stå vidöppen.

Tyvärr kan vi konstatera att Barn- och utbildningsnämndens majoritet inte vågar, eller har förmåga, att diskutera eller förhandla i frågan, och komma fram till en bra lösning för alla inblandade. Man vill av någon anledning inte ens vara med på ett möte för att diskutera frågan. Istället gömmer sig Barn- och utbildningsnämndens majoritet bakom illa underbyggda juridiska argument om att man inte kan låta någon enskild styra Barn- och utbildningsnämndens planering. Det har i själva verket aldrig varit fråga om att någon enskild eller förening på Torsö vill äventyra Barn- och utbildningsnämndens oberoende eller beslutsprocess. Istället var avsikten med förslaget att ge Barn- och utbildningsnämnden en möjlighet att återgå till de överenskommelser och avtal som man redan har träffat och den beslutsprocess som man bör ha i sin verksamhet. Men den möjligheten tog man tyvärr inte tillvara.

Om Barn- och utbildningsnämndens majoritet hade bemödat sig om att verkligen läsa och förstå innebörden i skrivelserna från Torsö Bygdegårds- och Idrottsförening så hade det med enkelhet gått att komma fram till lösningar där Mariestads kommun inte hade behövt ta emot en enda krona. Om det nu är det som är haken i sammanhanget? Men tyvärr var man helt kallsinnig till att ens diskutera frågan.

Vi vet att det finns kunniga ledande tjänstemän inom Mariestads kommun som snabbt kan ta fram ett förslag på lösningar av frågan, vilka även uppfyller alla relevanta grundläggande principer när det gäller Barn- och utbildningsnämndens oberoende. Men varför vill eller vågar inte Barn- och utbildningsnämndens majoritet ens diskutera möjliga lösningar? ”*Hur svårt kan de' va*” för att använda ett modernt citat.

Kommunfullmäktige

Den situation som har uppstått genom Barn- och utbildningsnämndens förhastade beslut är besvärlig och påfrestande för elever, familjer, personal, och inte minst för Mariestads kommun själv. Men förhållandet att beslutet är fattat på en felaktig planeringsmässig och laglig grund, och med ett bristfälligt ekonomiskt underlag, gör det samtidigt lika enkelt som givet att det måste omprövas av Mariestads kommun (BUN, KS, KF).

Situationen är lyckligtvis inte mer komplicerad än att den enkelt går att lösa. Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen kan omgående, i samråd med Barn- och utbildningsnämnden, ordna upp saken. I själva verket är det t.o.m. så att det är Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens skyldighet att göra det.

Visst, det är så att Barn- och utbildningsnämnden är huvudman för, och har ansvar för, att bedriva utbildningsverksamheten i kommunen. Men Barn- och utbildningsnämnden utses av Kommunfullmäktige som även beslutar om reglementen, delegation m.m. Och nu har Barn- och utbildningsnämnden fattat ett beslut som man inte har rätt att ta. I en fråga som man så uppenbart borde ha lämnat till Kommunstyrelsen för beredning och till Kommunfullmäktige för beslut.

Då är det Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens juridiska och demokratiska skyldighet att agera. Även om det måste ske i semestertider med de praktiska svårigheter som det kan föra med sig.

Under de senaste veckorna har vi haft en mängd kontakter med tjänstemän och politiker inom Mariestads kommun och i andra kommuner och organisationer som kan dessa frågor. Den tydliga bild vi får genom alla dessa kontakter är att Barn- och utbildningsnämnden har fattat ett beslut som man inte har rätt att fatta. Ärendet är överklagat till Förvaltningsrätten. Det är med intresse vi inväntar Förvaltningsrättens beslut. I avvaktan på detta måste Mariestads kommun ändå snabbt agera för att möjliggöra en skolstart på Torsö den 23 augusti. Inte minst för att undanröja den osäkra situation som nu råder för elever, föräldrar, lärare, övrig personal och andra berörda.

Frågan är alltför stor och viktigt för oss på Torsö och för Mariestads kommun, för att vi ska avvakta ett beslut i Förvaltningsrätten och riskera att hamna i ett "beslutsvakuum" om/när Förvaltningsrätten upphäver Barn- och Utbildningsnämndens beslut från den 16 juni. Ert politiska ansvar som ledamöter i Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige gör att Ni måste agera nu. I Era partier och i beslutande församlingar. Det går inte att vänta längre.

Torsö skola står kvar, eleverna finns, lärarna har redan planeringen klar inför läsåret 2011/2012. Det är enkelt att starta skolverksamheten som vanligt igen den 23 augusti.

Agera nu!

Sammankalla till ett extra möte i Kommunfullmäktige och/eller Kommunstyrelsen. Låt inför detta möte ledande tjänstemännen, med helhetsansvar för kommunen, utarbeta en konsekvensbeskrivning av hur Barn- och utbildningsnämndens beslut om Torsö skola strider mot de beslut som Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige fattat om framtida utveckling på Torsö. Det enda rimliga beslutet blir då att Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen meddelar Barn- och utbildningsnämnden att man i denna fråga har överskridit sina befogenheter, och att nämnden därför måste ompröva sitt beslut i frågan.

Göm Er inte bakom juridisk retorik om att det inte går att ändra Barn- och utbildningsnämndens beslut. För går det att fatta ett demokratiskt och juridiskt felaktigt beslut så går det också alltid för Mariestads kommun att ompröva detta och fatta rätt beslut.

Rätt beslut innebär i detta fall att Torsö Skola drivs vidare som kommunal skola även under läsåret 2011/2012 i enlighet med tidigare beslut, överenskommelser och avtal. Och att Torsö skola, precis som alla andra skolor, tas med i den s.k. skollokalutredningen som senare ska underställas Kommunfullmäktige för beslut.

Vi kräver att Mariestads kommun (Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige) omgående behandlar denna skrivelse och senast måndagen den 25 juli meddelar oss ett första besked hur ärendet vidare kommer att hanteras i den kommunala beslutsorganisationen.

Slutligen

Vi tillåter oss slutligen att travestera ytterligare ett citat som nyligen har figurerat från en viss Stadsjurist i Mariestads-Tidningen. Om majoriteten i Barn- och utbildningsnämnden *"hade fällt upp sitt visir"*, och kanske t.o.m. hade vridit hjälmen på rätt håll, så hade man sett ut, och förstått att man inte får hantera frågan om nedläggning av Torsö skola på det sätt som man nu har gjort.

Riddaren i Barn- och utbildningsnämndens skepnad är dock inte den av Stadsjuristen nämnde Ivanhoe, utan snarare Don Quijote, riddaren av den sorgliga skepnaden, åtföljd av sin trogne följeslagare Sancho Panza. Vilket har bidragit till ärendets tragiska hantering. Men vi på Torsö är inga väderkvarnar, eller ens jättar, som Ni måste slåss mot.

Vi är vanliga kommunmedborgare som på ett ärligt och konstruktivt sätt arbetar för en bra skola och utveckling på Torsö och i hela Mariestads kommun. Den senaste tidens händelser i skolfrågan visar att vi måste arbeta ännu hårdare med skolfrågorna och landsbygdsfrågorna i vår kommun. Våra föreningar kommer att göra det och försöka utöka samarbetet med Mariestads kommun inom alla samhällsområden.

Hur kommer Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige att göra?

Med vänliga sommarhälsningar

Gunnar Carlsson
Ordförande
Torsö Skärgårdsskola Ekonomisk Förening

Benny Jansson
Ordförande
Torsö Bygdegårds- och Idrottsförening

Lotta Andersdotter
Ordförande
Torsö Föräldraförening

Kopia till:
Mariestads-Tidningen